

Språket är nyckeln till allt

Förskolans betydelse för
alla barns språkutveckling

anette.eskilsson@molndal.se
carina.eriksson@molndal.se

”Att läsa för barn är att
sätta en barnasjäl i
gungning och
ge barnet en livslång
kärlek till litteratur och
kultur.”

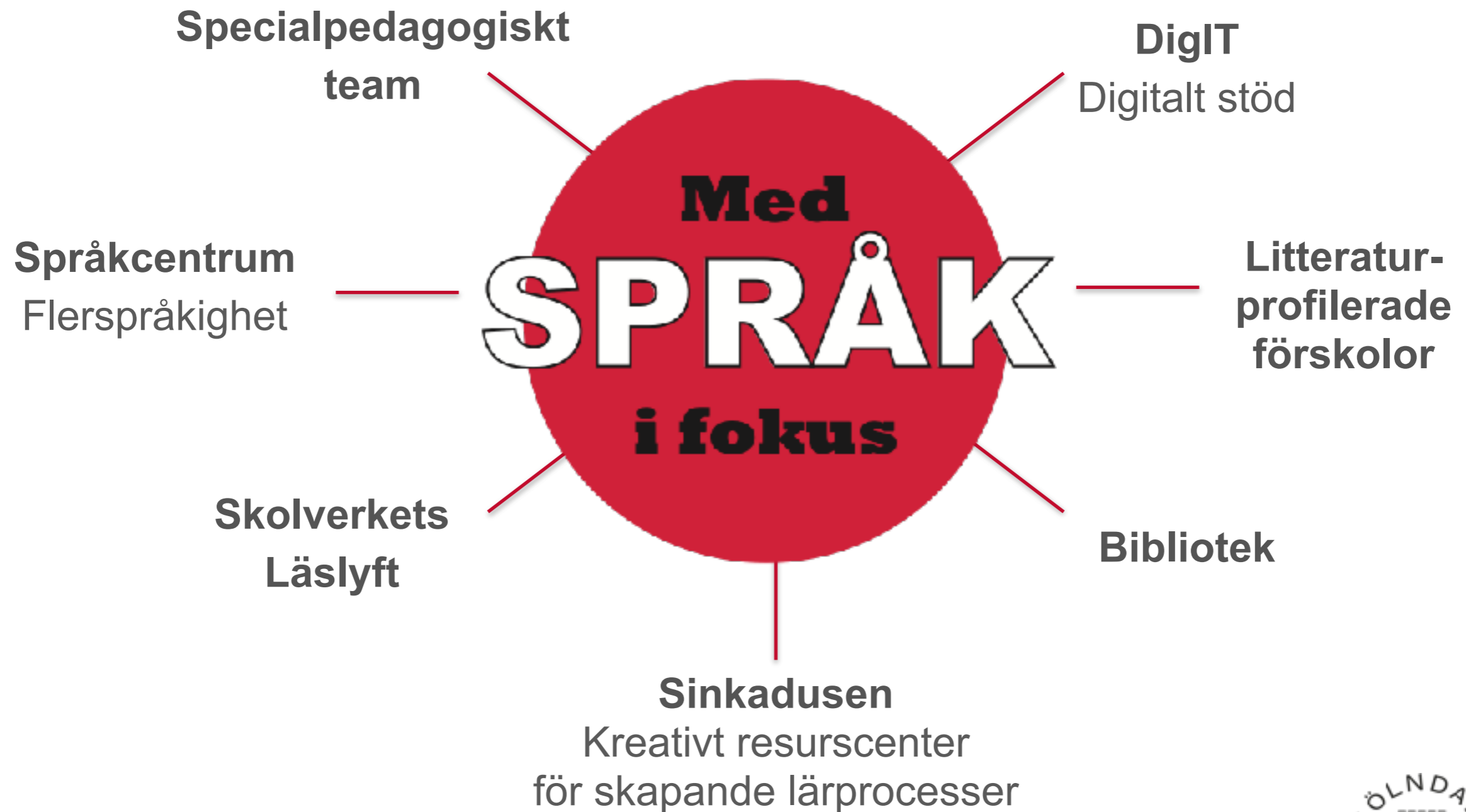
Astrid Lindgren

Mölndals förskolor

- 44 förskolor
- 24 rektorer
- Ca 3000 barn
- Ca 600 pedagoger
- 3 verksamhetsutvecklare
- 7 specialpedagoger
- Sinkadusen / Skatan återanvändningscenter

Resurser i samverkan

Skolverket

- Skolverkets Läslyft - samtliga förskolor deltar
- Aktivt samarbete med biblioteken
- TAKK - tecken som alternativ och kompletterande kommunikation - samtliga pedagoger är utbildade
- Flerspråkighet - alla barn, alla språk, alla dagar
- Polyglutt - inläsningstjänst
- Fokus på kreativa appar - barn som producenter

SINKADUSEN

FÖRSKOLANS KREATIVA RESURSCENTER

**ESTETISKT
INNOVATIVT
INBJUDANDE**

Ett multimodalt hus
Skapande lärprocesser
Nätverksträffar
Kompetensutveckling
Utbildningar
Projekt

*Litteraturprofilerade
förskolor*

Litteraturprofilering

- Årslång saga - ett språkutvecklande arbetssätt
- Upplevelsebaserat lärande
- Röda tråden i Läroplanen
- Verktyg för utveckling & lärande

”Med ett temainriktat arbetssätt kan barnens lärande bli mångsidigt och sammanhängande.” Lpfö 18

- Identifikation, inlevelse, empati
- Delade lekvärldar
- Fantasi och föreställningsförmåga
- Vi-känsla - roligt och meningsfullt för alla
- Fånga lärprocesser genom lek, samspel, kommunikation

Kriterier för litteraturprofilering

På en förskola med litteraturprofil ska personalen genom ett medvetet förhållningssätt:

- använda litteraturens möjligheter i det dagliga arbetet
- ge barnen positiva upplevelser av böcker, läsning och berättande
- ge barnen möjlighet att uttrycka sig med flera språk
- samverka aktivt med biblioteket
- regelbundet utvärdera och utveckla arbetet med litteraturprofilen

Litteraturprofilens tre bärande delar

Vad säger forskning?

Illustration Stina
Wirsén

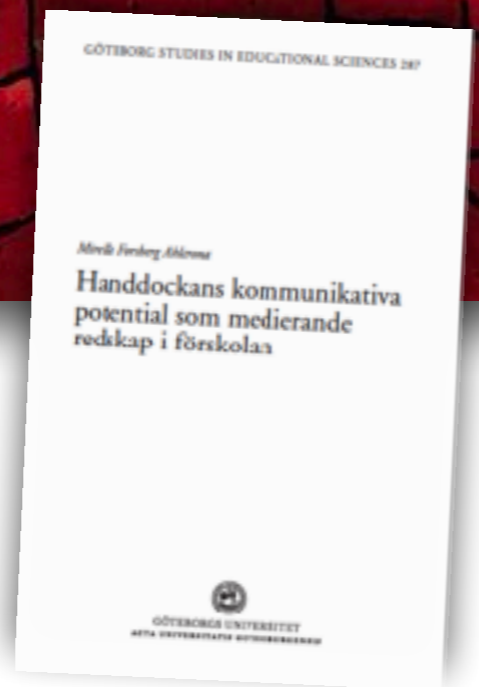
Språk som en rättighet

Språkets betydelse i samhället ökar.

I skolan, på arbetsplatsen och i samhället i stort ställs allt högre krav på förmågan att ta emot och ge muntlig och skriftlig information. En väl fungerande språk-, läs- och skrivförmåga är en förutsättning för att alla barn och elever ska ha möjlighet att nå den kunskap, trygghet och framtidstro som de har rätt till. **Tillgång till ett rikt språk och en väl fungerande läs- och skrivförmåga är en rättvise- och demokratifråga då dessa är förutsättningar för det livslånga lärandet.**

Läsandets kultur, SOU 2012:65)

Litteracitet - barn gör sig läsande praktiker

Handdockan - ger barn ökat talutrymme

Språk påverkar barns tänkande

Karolina Larsson - leg. logoped, författare och språk-, läs- och skrivutvecklare i Halmstads kommun

Sagan hjälper oss att:

- rikta fokus
- uppmärksamma det som är nytt
- uppmärksamma det motstridiga
- uppmärksamma mönster
- göra kopplingar
- ställa öppna och reflekterande frågor
- föreställa oss, inbilla oss, fantisera
- bjuda in barnen att resonera, göra influenser och i föreställningsvärlden överskrida gränserna för vad som finns här och nu

Läsande och skrivande förebild

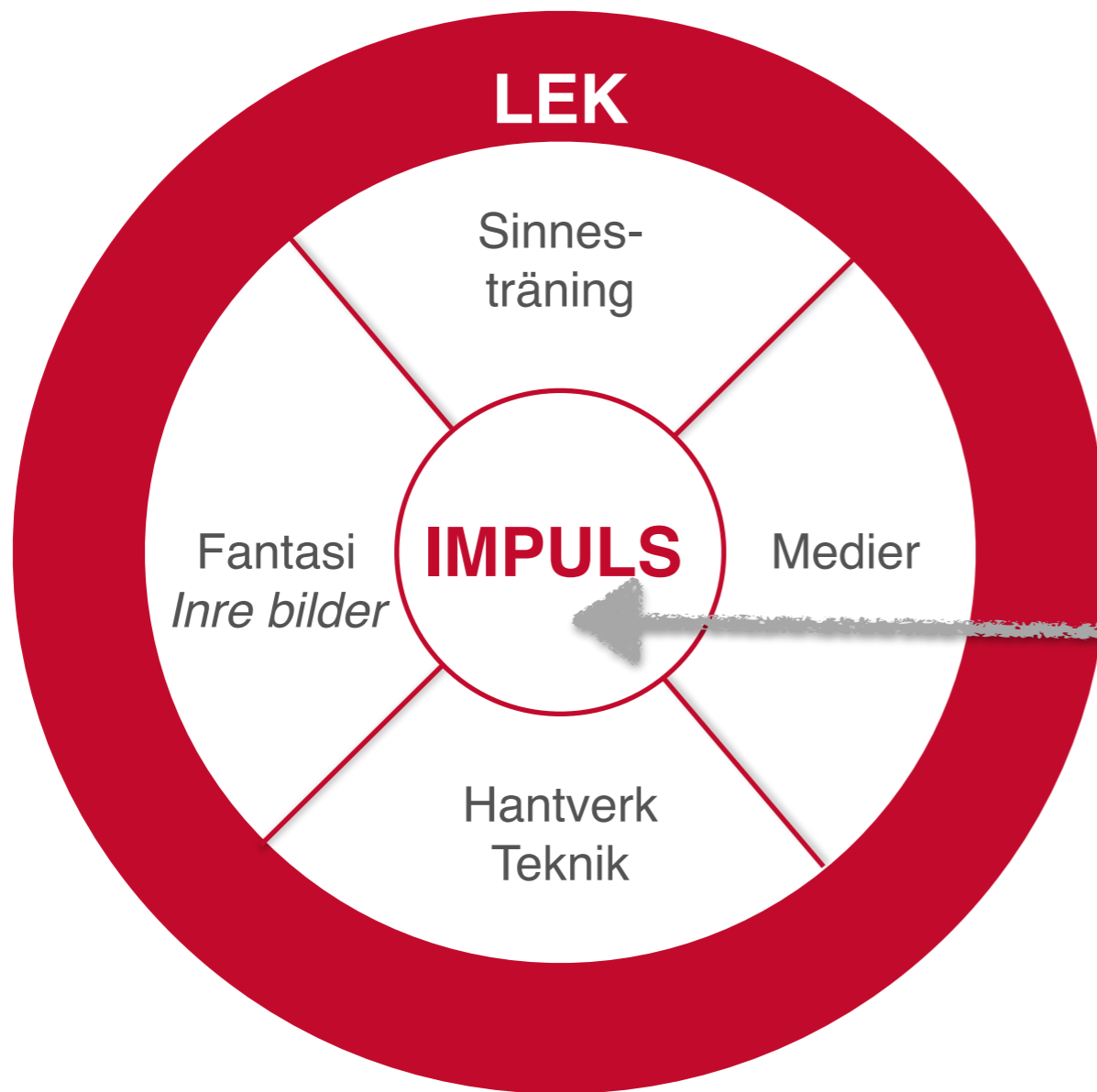
Forskning visar att vuxnas läsfrekvens och läsmängd till stor del påverkar barns läsfrekvens och läsmängd.

- Alla barn behöver läsande och skrivande förebilder
- Visa vad man använder läsning och skrivning till
- Visa att böcker kan vara intressanta, roliga, tänkvärda, sorgliga, spännande...

Projektet - Kommunikation

Lärprocesser - var hittar vi dem?

Med hjälp
av vår
saga!

*Malcolm Ross syn på en
kreativ lärprocess.*

PROJEKTET - "Kommunikation"

När, vad, hur, varför och var
- vilka språkliga förutsättningar ger vi?

Språkliga miljöer och material

Böckernas och läsningens status...

Hur många böcker äger förskolan?

I vilket skick är de?

Var finns böckerna på avdelningen?

Var läser man?

Hur många böcker har barnen tillgång till?

Hur väljs de ut? Vid inköp?

Vid planering på avdelningen?

Hur viktig är boken?

Hur ofta byts böckerna ut?

Är pedagogerna goda förebilder vad gäller bokläsning, respekt för böckerna osv?

Hur behandlar barnen böckerna?

Bildexempel från Ormåns förskola

Mötesplats för lek

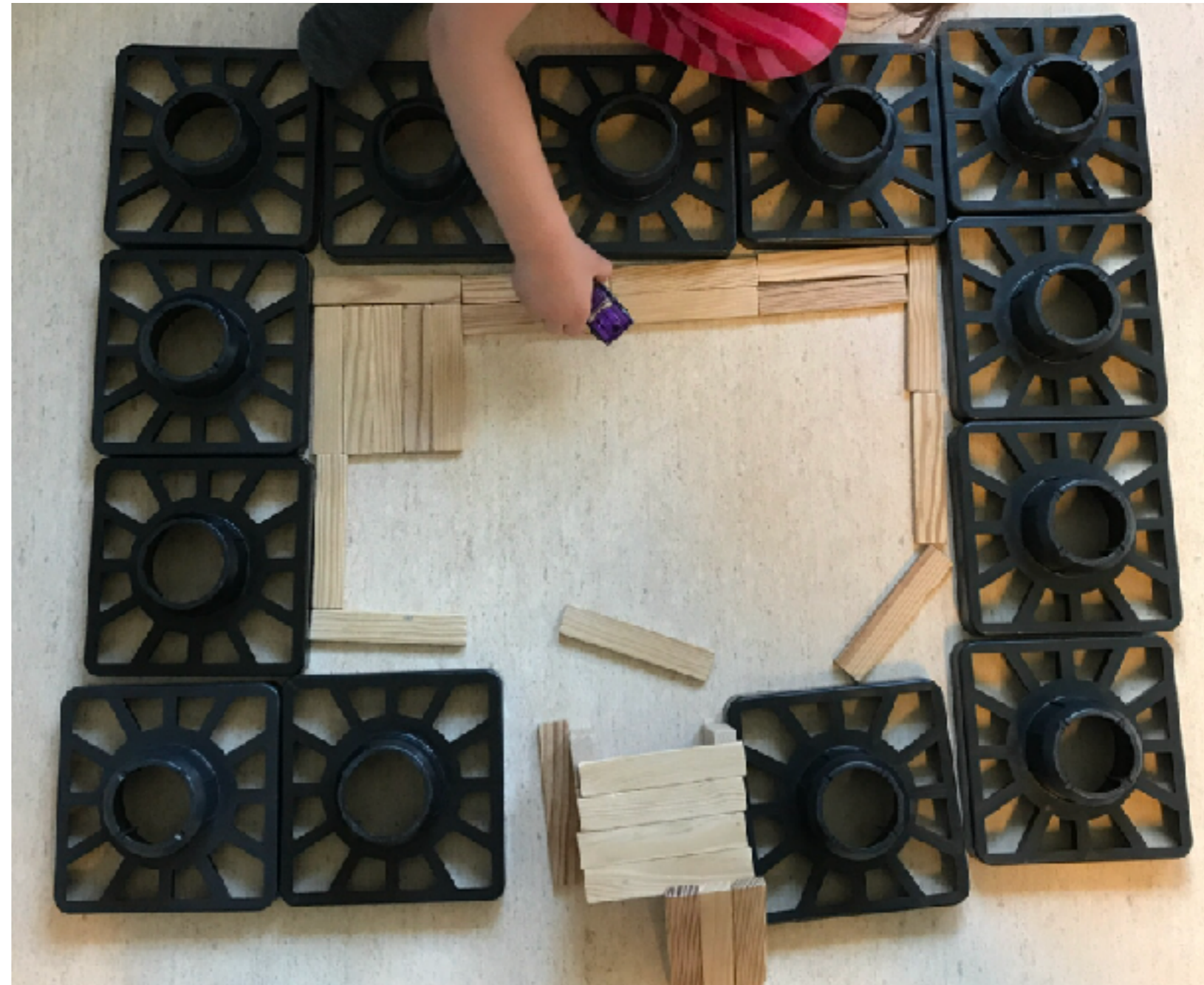
Bildexempel från Stensjöns förskola

Ateljén som en mötesplats

Material som bjuder in till kommunikation

*Bildexempel från
Glasbergets förskola*

Lek, lärande och lycka

Monica Nilsson, Anna-Karin
Grankvist, Elin Johansson,
Jönette Thure och Beth Ferholt

LEKANDE OCH UTFORSKANDE I FÖRSKOLAN

gleerups

Lekvärldar kan beskrivas som en fantasivärld som barn och vuxna skapar tillsammans, träder in i och leker i, inspirerade av sagor, barnböcker och berättelser

När de vuxna tar roller och gestaltar vad som sker i berättelsen blir barnen engagerade och tillsammans skapar och träder de in i fantasivärlden

Läslyftets modul: Utforska skriftspråket - "Skrift och tecken i lek och utforskande"

PEDAGOG
MÖLNDAL

pedagog.molndal.se

En webbplats där våra
förskole- och skolverksamheter
syns, hörs och utvecklas

